

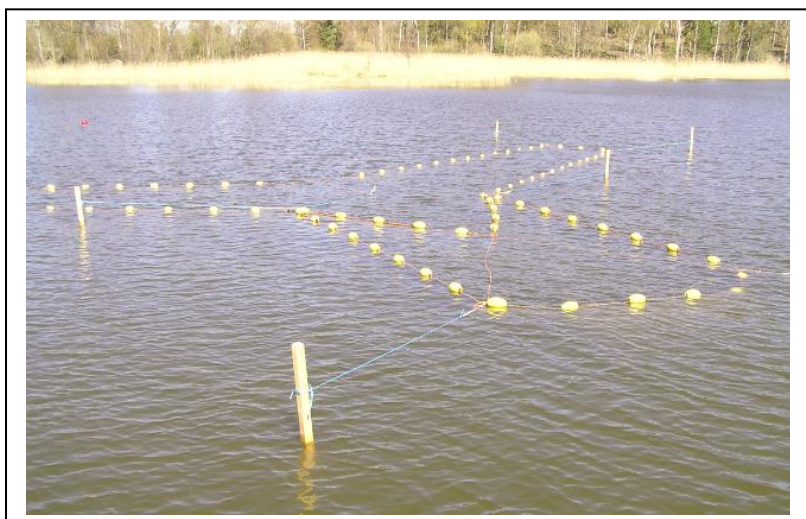
Fiske & Vatten

Juni 2012

Eventuellt är sommaren här. Det har varit fint och varmt ett tag, men nu kommer regn och kallt igen. Har sommaren kanske redan varit??? Nä, så kan det inte vara. Nu närmar sig semestrar, nu kommer höskörden, nu kan man ta middagen ute i båten, lite rosévin på altanen, nystekt abborr-filé på grillen, nykläckta fågelungar skriker på mat, barn med spring i benen, snart blommor på en stång! Jo, bestämt är sommaren här!

Vallentunasjön

Vårt Vallentunaprojekt går fint framåt. Bottengarnen fiskar nu mycket bra, och allt löper på enligt plan. Vi har redan landat mer än 8 ton vitfisk, och släppt tillbaka mer än 10 ton rovfisk, då mest ål. Men även också en mal. På detta vis får vi effekt på flera vägar. Då vi förändrar artsammansättningen, får vi mer rovfisk, och mer djurplankton. Detta minskar mängden växtplankton, och ger ett klarare vatten, och mindre ämnen i cirkulation. Samtidigt tar vi bort förhållandevis stora mängder fosfor också, genom den fisk vi tar bort. I år ska vi provfiska igen, samt undersöka om vattenväxterna ökat, vilket vi väntar oss.

Våtmarken

Jag berättade förra gången om min våtmark, mina dammar, som är till glädje. En mindre utvidgning, tillika dammvallsförstärkning har genomförts. Växtligheten täcker marken fint. Grodorna har blurpat och lekt och lagt massa rom. I år häckar ett par kanadagäss, med sju ungar, precis lagom. Här finns också en ensamstående mor, en knipa med fyra tre ungar, och alltid väldigt nervös, till skillnad från gässen. Under våren har vi också fått göra några nya artkryss.

STRUCTOR MILJÖTEKNIK AB | www.structor.se

ESKILSTUNA: Smedjegatan 34 (lev.adr: Bruksgatan 17), 632 20 Eskilstuna | Tel: 016-10 07 60, Fax: 016-10 07 66

VÄSTERÅS: Norra Källgatan 17, 722 11 Västerås | Tel: 021-81 45 40

ÖREBRO: Bettorpsgatan 10, 703 69 Örebro | Tel: 019-676 26 00, Fax: 019-676 26 29

Säte i Eskilstuna | Org.nr: 556622-0736 | E-post: fornamn.efternamn@structor.se

Structor

En morgon satt en ståtlig havsörn vid vattnet nån timme. Två älgkalvar uppehöll sig vid dammen ett par dagar, och sökte sällskap med hästarna, vilket inte hästarna uppskattade. Förutom rikligt med grodor, och en del paddor, har jag också noterat vattensalamander i dammarna i år. Därtill passerade en varg tidigt en morgon stranden. Och en av de varma dagarna bestämde sig hästarna för att det var skönare i vattnet än på land, så de simmade långsamt och njutningsfullt runt lite, och gick sen upp på andra stranden. På kvällspromenaden en dag, så fann jag en bäver i dammen. En fjolårsunge, som förnöjt hämtat lite björksly som den flöt omkring och åt av.

Men det finns också andra kul sätt att använda en damm

<http://www.youtube.com/watch?v=P8xMLvkxWc>

Konferenser

Jag har hittat en bra sammanställning på intressanta konferenser kring fisk och fiske världen runt:

http://www.wanningenwaterconsult.nl/en/products/fishes-related-conferences?goback=%2Egde_1872514_member_94466252

Annat kring fisk och vatten

Jag har haft besök av en finsk **kräftvän**, som också varit här tidigare på studiebesök. Ilkka Raukola, är kräftuppköpare från Finland, och söker större partier av sorterade signalkräfter från Sverige. I Finland kan man sälja svenska kräfter före sin egen premiär som infaller, tror jag 16 juli. Finnarna storlekssorterar sina kräfter, som 10+, 11+, 12+ och där styckpriset stiger med ökad storlek. Sådana sorterade kvalitetskräfter önskas köpa i levande större partier. Kontakta raukola@kolumbus.fi på svenska engelska eller finska. Han är också intresserad av redskap och trevliga tillbehör kring kräfter, fisket och kalaset.

”Det är extremt liten skillnad på att stå vid en sjö och fiska, och att bara stå vid en sjö och se ut som en idiot!”

När man som jag jobbar med frågor kring fiske, på olika sätt, dominerar männen. Men, det finns också mycket skickliga och intresserade **kvinor**. En vän och samarbetspartner finns i Gävleborg, och det är Inger Svedvall. Hon är just nu i Slovenien och tävlar i flugfiske VM! Och det har hon gjort flera gånger tidigare också, med mycket fina meriter. Hon håller kurser i flugfiske, bland annat speciellt för kvinnor. <http://www.fjallorna.se/> Hon knyter också egna, mycket häftiga flugor. Egentligen är hon auktoriserad trädgårdsanläggare med eget företag. Men detta har hon svårt att hinna med, så nu koncentrerar hon sig på flugfisket. Och på något vis har hon också hunnit skriva en bok kring sitt intresse och hemmavatten, se <http://www.svedvall.se/> Jag kan också nämna att Inger är en ofta anlitad föredragshållare, av mycket hög klass!

Spännande **film** kan man också se på <http://www.youtube.com/watch?v=Nt5C35F-oOo&list=UUEJJABlnWtgwix1pEKZoEGw&index=2&feature=plcp> när fisket tar en oväntad vändning. Eller annorlunda fiskemetoder i högsta fart http://www.time.com/time/video/player/0.32068.541363358001_2010246.00.html

Nu finns det pumpar för fisk, alltså man kan **pumpa fisk** och vatten, utan att fisken kommer ut i småbitar <http://www.fishfriendlypumps.co.uk/> Detta är avsett för fiskodlingar och ålpassager.

Jag åkte till...

...**Finland**. Vi som jobbar med biomanipuleringen i Vallentunasjön blev inbjudna till en internationell konferens i Finland, för att visa hur vi arbetar i vårt projekt. I Helsingfors ordnade man en kick off konferens i ett stort EU-finansierat projekt inom INTERREG IVA med tio nationer

<http://lakeadmin.savonia.fi/index.php/summary> Projektet drivs från finska miljöinstitutet

SYKE, med målet: ”The objective of Lake-Admin is to improve the goal-setting and quality of lake restoration in Regions that have acknowledged the importance of lakes in their economic development. The project improves effectiveness of regional development policies related to water, especially management of lakes, ponds and reservoirs”. Sverige är konstigt nog inte med!

Vårt besök var de första dagarna i maj. Vi skulle åka ut på den stora sjön Vesijärvi i Lahti och titta på deras försök. Ut kom vi, men det fanns inte så mycket att se, förutom en vacker sjö. Isen hade nämligen inte gått förrän dagarna innan vi kom, och det låg snö kvar på sina håll. Men, vi fick mycket intressanta föredragningar, träffade kollegor och lärde oss att finnarna kan detta med restaureringsfiske.

Många oroar sig för klimatet, varmare väder, stigande hav och massa elände. En amerikansk undersökning visade något oväntat att ju mer man kan om vetenskapen, desto mindre orolig är man <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=5124257>

Fisketurism Stockholm

Vi har nu avslutat fisketurismsatsningen i Stockholms län, det första programmet tillsammans med Öppen Skärgård. Vi slutredovisar nu detta till Länsstyrelsen, och diskuterar en fortsättning. Eventuellt kan fortsatta utbildningar för fisketuristentreprenörer samordnas med kringliggande län, där också intresse för detta finns.

Åtgärder kring bättre vattenmiljö

Som en respons på förra F&V kring våtmarker informerar Länsstyrelsen i Västra Götaland om att man upprättat vad man kallar en Åtgärdsportal: <http://www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/atgarder-for-en-bättre-vattenmiljo/Pages/default.aspx> Här informerar man om satsningar, metoder och bidrag kring åtgärder för en bättre vattenmiljö. Målet med denna sammanställning av bidrag är att underlätta för kommuner, vattenråd och andra aktörer som vill arbeta aktivt med vattenvård och restaurering. Listan ska ge en övergripande introduktion kring de bidrag som finns att söka och var man hittar mer detaljerad information. <http://www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/SiteCollectionDocuments/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/presentationer-fran-seminarier/finansiering-atgarder.pdf> Detta är en bra och praktisk information, och har till största delen också sin giltighet i andra län.

På många håll har man börjat åtgärda sina vatten, ta bort hinder, skapa passager. Lättast är ju att ta bort hinder som inte tycks ha någon speciell

funktion idag. Så gör man också i USA

http://www.youtube.com/watch?v=CxLBp6rzJQg&context=C3adf24bADOEgsToPDskJtko_g0x1z7kFCb89n_Pb7

Föreningsmöten, utvecklingsprojekt provfiskeutrustning

Nu är säsongen för föreningsmöten avslutade. Som vanligt har jag bistått på årsstämmor, ibland som mötesordförande, eller för att belysa frågor kring fiskevård, utplanteringar av fisk, fiskekortspriser eller hålla tillsynsmannakurser. Det finns fortfarande intresse för nybildande eller ombyggande av fiskevårdsområdesföreningar, och som alltid, att skifta ut samfälliga vatten.

Som den gamla projekt- och föreningsråv jag hunnit bli, bistår jag också i diskussioner kring större utvecklingsprojekt med offentliga medel, projektrigging, -ledning eller utvärderingar.

Vårt företag har en nätprovfiskeutrustning att hyra ut till självkostnadspris. Alla tillbehör, instruktioner och protokoll kan vi hjälpa till med. Nu är rätt tid att boka den inför sommaren.

Vattenbruket i Sverige

Vattenbruket i Sverige utvecklas. En ny strategi håller på att tas fram, där parterna får komma med synpunkter. Det är mycket viktigt att minska allt krångel kring att starta vattenbruk, dels att slippa behöva kontakta

Att ha akvarium:

Att för 3000 kr, se på 30 kr fisk!

flera olika myndigheter, dels att minska tillsynskostnaderna till samma nivå som övriga areella näringar.

Idag produceras ca 10 000 ton fisk i Sverige årligen, där regnbåge står för 80 %. Detta är tillsammans, mindre än de största enskilda odlingarna i t ex Norge. I Sverige finns 140 vattenbruksanläggningar, vilket alltså kan vara på land eller i kassar i vattnet, fisk, kräftor eller musslor.

Att odla fisk är mycket energieffektivt. 1,2 kg foder ger 1 kg fisk. Energiförlusterna är alltså mycket små, jämfört med att föda upp varmblodiga djur, som också måste hålla värmen. Problemet för fiskodlingen är idag att för stor andel av fodret kommer från naturliga fiskbestånd. Läs gärna mer på http://www.sva.se/upload/Redesign2011/Bilder/Om_SVA/publikationer/SVAvet1_2012_webb.pdf
Man kan lätt själv beställa en nätprenumeration på Statens Veterinärmedicinska Anstalts tidning. Är man intresserad av fiskodlingen i världen, kan man klicka på <http://www.time.com/time/health/article/0,8599,2081796,00.html>

Säl och mellanskarv

I dessa dagar skrivs det mycket om vem som äter upp fisken i sjöar och hav. Efter att ha varit stark hotad, har nu gråsälen återkommit i svenska vatten, vilket är glädjande. Samtidigt äter de fisk, så klart. Det största problemet med sälen är nog att den plockar fisk ur redskapen, både ur nät och ryssjor. Därför har man forskat fram och börjat tillverka sälsäkra ryssjor.

En fågel som inte alla älskar är mellanskarven. Den har ökat mycket kraftigt i Sverige, skapar lokalt stora problem med förstörda öar och sin makalösa fiskkonsumtion. Den är skyddad enligt EUs förordningar, men dispens för skydds jakt kan ges restriktivt. Vissa anser att den är en utplanterad underart till vår svenska skarv. I vilket fall som helst har de på sina håll ökat invasionsartat, och fiskförekomsten har minskat till en bråkdel <http://www.fiskevard.nu/> Och visst, det är lättare att älska en vacker vit svan, än en fågel som ser ut som ett tråsigt paraply!

Viktig vattendom

Mark- och miljööverdomstolen, MMÖD, slår nu fast att gamla privilegiebrev inte kan jämföras med tillstånd enligt miljöbalken. Därmed är en flerårig tvist mellan Länsstyrelsen i Västmanland och tre vattenkraft-

bolag avgjord. Domarna har stor betydelse för åtgärdsarbetet för en bättre vattenmiljö. Vid tillståndsprovning kan nu myndigheterna driva krav på exempelvis fiskvägar, och minimitappning av vatten, säger Havs- och vattenmyndigheten, HaV <http://www.havochvatten.se/om-oss/press-och-media/visanyheter/visa-pressrelease.html?url=-290745163%2Fpressrelease%2Fview%2F756181> .

Det finns ett större antal mål på gång liknande detta i landet, och vi bistår i några. Det viktiga är nu att sökanden seriöst accepterar lagstiftningen, och faktiskt försöker hitta en lösning. Undertecknad blev olyckligtvis inblandad i ett mål, där det visade sig att sökanden på inga villkor ville anpassa sig. Jag fick inte heller i mitt uppdrag fria händer att försöka hitta en lösning så att ärendet snabbt nådde ett avslut, med alla parter så nöjda som möjligt. Därför drog jag mig snabbt ur. I stället har processviliga juristtyngel påfört sökanden kostnader med sexsiffriga belopp, och förhalat ett igångsättningsbeslut.

Vi som gärna äter fisk

Vi svenskar äter i snitt 16 kg fisk om året. En del äter mindre, jag äter mer. I min bransch är fisk ofta en dold och skattebefriad löneförmån. Då jag också fiskar ibland, och har tillgång till egen fisk, slinker det ner en hel del. Men all fisk är inte egenproducerad. Därför bör vi alla tänka lite på vilken fisk vi äter. WWF har just kommit ut med sjunde upplagan av Fisk till middag? Det är en konsumentguide för mer miljövänliga köp av fisk och skaldjur. Trots alla våra fina sjöar, och vårt hav på tre sidor, importerar vi 80 % av den fisk vi äter. Men, vill man veta mer om arter och hur de påverkas av konsumtionsfisket, kolla på

http://www.wwf.se/source.php/1447823/WWF_FISKGUIDE_STOR_2012.pdf Endast 70 av Sveriges 250 fiskarter fiskas för konsumtion.

numera en fisk jag avstår att äta.

Pangasius serveras numera ofta på våra lunchrestauranter. Egentligen heter den vietnamesisk hajmal, men det säljer inte lika bra. Den odlas i Asien i jorddammar eller stora kassar. Den äter allt den får, och den behöver mycket medicinering, då den föds upp i skitigt vatten och bär mycket sjukdomar. Köttet är mjällt, vitt och i bästa fall gott. Men det kan också smaka väldigt dygt. Det är

Nya och pågående jobb

- Vi ska bistå i att skifta ut fiskerätterna i en by med samfällt fiske, så att fastigheterna kan släppa ut betalande gäster på kräftfiske
- Vi ska bedöma miljöeffekten av utsläppet av salter från rökgasrening i ett vattendrag
- Vi har tittat på urlakningen från regnvatten ur flishögar som lagras

Mina kollegor jobbar också duktigt:

- Vi har en ny kollega som dyker professionellt och kan fotografera och bedöma brofundament, kajkanter, dammar, intagsrör och annat under vatten
- Vi jobbar mycket med arbetsmiljöfrågor nu

Sommaren är här för dagljuset sent nu räcker
Tornsvalan smäcker under taket, när ungarna nu kläcker
Hundarna badar ute och luktar blöta inne
Barnen slutar skolan med sommaren i sinne

Vatten och sommarhälsningar

Björn Tengelin
Structor

Bettorpsgatan 10
SE-703 69 Örebro
SWEDEN

Tel: (+46) 019-601 44 58 **OBS nytt**

SMS: 070-693 04 88

Fax: 019-676 26 29

bjorn.tengelin@structor.se

www.structor.se

>(((((((0>π<0))))))<